

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्
आचार्यपाठ्यक्रमः (एकवर्षीयः)
स्वशास्त्रसम्बद्धमुख्य पाठ्यक्रमः (Discipline Specific Core Course)
वेदवेदांगसंकायान्तर्गतः व्याकरणविभागः
विषयः-नव्य-व्याकरणम् स्वशास्त्रीय मुख्यपाठ्यक्रमः

पूर्णाङ्काः:- १००
सैद्धान्तिक - ७५
आन्तरिकमूल्यांकन- २५

प्रथमसत्रम्

प्रथमपत्रम् DSCC-01	पाठ्यांशः-व्युत्पत्तिवादः	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	अभेदः, समानविभक्त्येकवचनत्वे	15	1
2	अभेदान्वयाकांक्षाविचारः, विशेषणविभक्त्यर्थविचारः,	15	1
3	अभेदस्वरूपम्, क्रियाविशेषणानामभेदान्वयाकांक्षास्वरूपम्	15	1
4	भावप्रत्ययान्तोऽपि पदार्थान्वयानुशीलनम्	15	1
5	अभेदान्वयनियामकम्, घटो घट इति प्रकरणविचारं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- व्युत्पत्तिवादः।

द्वितीयपत्रम् DSCC-02	पाठ्यांशः-संज्ञा-परिभाषा-स्वरसन्धि-विमर्शः।	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	आदितः 'मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः' इति सूत्रव्याख्यान्तो भागः।	15	1
2	'तुल्यास्यप्रयत्नं सर्वर्णम्' इत्यतः तपरस्तत्कालस्य इति सूत्रव्याख्यान्तो भागः।	15	1
3	वृद्धिरादैच् इत्यतः संज्ञाप्रकरणसमाप्तिं यावत्	15	1
4	'इको गुणवृद्धी' इत्यतः 'अकृतव्यूहाः पाणिनीयाः इति परिभाषाव्याख्यान्तो भागः।	15	1
5	'इको यणचि' इत्यतः 'न पदान्तद्विर्वचनवरेयलोपस्वर - सर्वर्णानुस्वारदीर्घजश्चर्विधिषु' इति सूत्रव्याख्यान्तो भागः।	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः-लघुशब्देन्दुशेखरः।

DSE-1	वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	ऋग्वेदः	15	
2	यजुर्वेदः	15	
3	सामवेदः	15	
4	अथर्ववेदः	15	
5	वेदांगानि	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः

DSE-2	भाषाविज्ञानम्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	भाषास्वरूपं तदुत्पत्तिः विकासश्च	15	
2	भाषापरिवारः	15	
3	ध्वनिविज्ञानम्	15	
4	अर्थविज्ञानम्	15	
5	पदविज्ञानम्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- भाषाविज्ञानम्

द्वितीयपत्रम् IAPC-01	पाठ्यांशः- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः		

(द्वितीयसत्रम्)

तृतीयपत्रम् DSCC-03	पाठ्यांशः—ब्रह्मकाण्डम्।	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	'अनादिनिधनं ब्रह्मेत्यादिकारिकातः 'तस्मादकृतकं शास्त्रमि' त्यादिकारिकान्तम्।	25	1
2	'द्वावुपादानशब्देषु' इति कारिकातः 'चक्षुषः प्राप्यकारित्वे' इति कारिकान्तम्।	25	1
3	'स्फोटरूपाविभागेन' इति कारिकातः 'षड्जादिभेदः शब्देन' इति कारिकान्तम्।	25	1
4	'शब्दस्य परिणामोऽयमि' ति कारिकातः 'उभयेषामविच्छेदात्' इति कारिकान्तम्।	25	1
5	वाक्यपदीयस्य वैशिष्ट्यं		
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्या/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्रयाः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः		

सन्दर्भग्रन्थः— वाक्यपदीयम्।

सहायकग्रन्थः

1. प्रत्येकार्थप्रकाशिकाव्याख्या

—प.द्रव्येशझाः

मन्दाकिनी संस्कृत विद्वत् परिषद् दिल्ली।

2. भावप्रदीपव्याख्यानम्

—श्रीसूर्यनारायणशुक्लः

चौखम्भा संस्कृत संस्थान, वाराणसी।

3. अम्बाकर्त्रीव्याख्या

—पद्मश्री प. रघुनाथशर्मा

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी

4. Vrtti and Paddhati of

Vrsabhadeva

edited byh-K.A. Subrahmania Deccan

College Postgraduate and Research

Institute, Poona

टिप्पणी — तत्तत्क्षेत्रीयभाषायां प्रामाणिक्याः व्याख्यायाः अपि अत्र साहाय्यं ग्रहीतुं शक्यते।

चतुर्थपत्रम् DSCC-04	पाठ्यांशः—महाभाष्यम्, निरुक्तच।	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	द्वितीयाह्निकम् ('अइउण्' इत्यतः 'ऋलृक्' इति सूत्रान्तो भागः)।	25	1
2	द्वितीयाह्निकम् ('एओङ्' इत्यतः 'झभञ्' इति सूत्रान्तो भागः)।	25	1
3	तृतीयाह्निकम्।	25	1
4	निरुक्तस्य प्रथमाध्यायः।	25	1
5	निरुक्तस्य द्वितीयाध्यायः		
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्या/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्रयाः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः		

सन्दर्भग्रन्थ— (क) महाभाष्यम्, (ख) निरुक्तम्।

DSE-3	भारतीयसंस्कृतिःतत्स्वरूपं वैशिष्ट्यं च	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	पुरुषार्थचतुष्टयम्	15	
2	वर्णाश्रमव्यवस्था	15	
3	षोडशसंस्काराः	15	
4	पंचमहायज्ञाः	15	
5	आधुनिकपरिप्रेक्ष्ये उपादेयता	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- भारतीयसंस्कृतिःतत्स्वरूपं वैशिष्ट्यं च

DSE-4	व्याकरणशास्त्रास्येतिहासः	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	पाणिनिकात्यायनपतञ्जलयः, तद्ग्रन्थाश्च	15	
2	अष्टाध्याय्यामाधरिताः वृत्तयः तल्लेखकाश्च	15	
3	भट्टोजिदीक्षितनागेशौ, तत्समकालिकाः आचार्याः कृतयश्च	15	
4	नागेशोत्तरवैयाकरणानामवदानं ग्रन्थाश्च	15	
5	भर्तृहरिः, वाक्यपदीयटीकाकाराश्च	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः - 05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- व्याकरणशास्त्रास्येतिहासः

द्वितीयपत्रम् IAPC-02	पाठ्यांशः- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः		

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

आचार्यपाठ्यक्रमः (द्विवर्षीयः)

स्वशास्त्रसम्बद्धमुख्य पाठ्यक्रमः (Discipline Specific Core Course)

वेदवेदांगसंकायान्तर्गतः व्याकरणविभागः

विषयः-नव्य-व्याकरणम् स्वशास्त्रीय मुख्यपाठ्यक्रमः

पूर्णाङ्काः- १००

सैद्धान्तिक - ७५

आन्तरिकमूल्यांकन- २५

प्रथमसत्रम्

प्रथमपत्रम् DSCC-01	पाठ्यांशः-व्युत्पत्तिवादः	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	अभेदः, समानविभक्त्येकवचनत्वे	15	1
2	अभेदान्वयाकांक्षाविचारः, विशेषणविभक्त्यर्थविचारः,	15	1
3	अभेदस्वरूपम्, क्रियाविशेषणानामभेदान्वयाकांक्षास्वरूपम्	15	1
4	भावप्रत्ययान्तेषु पदार्थान्वयानुशीलनम्	15	1
5	अभेदान्वयनियामकम्, घटो घट इति प्रकरणविचारं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्रयाः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- व्युत्पत्तिवादः।

द्वितीयपत्रम् DSCC-02	पाठ्यांशः-संज्ञा-परिभाषा-स्वरसन्धि-विमर्शः।	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	आदितः 'मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः' इति सूत्रव्याख्यान्तो भागः।	15	1
2	'तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्' इत्यतः तपरस्तत्कालस्य इति सूत्रव्याख्यान्तो भागः।	15	1
3	वृद्धिरादैच् इत्यतः संज्ञाप्रकरणसमाप्तिं यावत्	15	1
4	'इको गुणवृद्धी' इत्यतः 'अकृतव्यूहाः पाणिनीयाः इति परिभाषाव्याख्यान्तो भागः।	15	1
5	'इको यणचि' इत्यतः 'न पदान्तद्विर्वचनवरेयलोपस्वर - सवर्णानुस्वारदीर्घजश्वर्विधिषु' इति सूत्रव्याख्यान्तो भागः।	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आन्तरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्रयाः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः-लघुशब्देन्दुशेखरः।

DSE-1	वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	ऋग्वेदः	15	
2	यजुर्वेदः	15	
3	सामवेदः	15	
4	अथर्ववेदः	15	
5	वेदाङ्गानि	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः

DSE-2	भाषाविज्ञानम्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	भाषास्वरूपं तदुत्पत्तिःविकासश्च	15	
2	भाषापरिवारः	15	
3	ध्वनिविज्ञानम्	15	
4	अर्थविज्ञानम्	15	
5	पदविज्ञानम्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- भाषाविज्ञानम्

द्वितीयपत्रम् IAPC-01	पाठ्यांशः- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः		

(द्वितीयसत्रम्)

तृतीयपत्रम् DSCC-03	पाठ्यांशः—ब्रह्मकाण्डम्।	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	'अनादिनिधनं ब्रह्मेत्यादिकारिकातः 'तस्मादकृतकं शास्त्रमि' त्यादिकारिकान्तम्।	25	1
2	'द्वावुपादानशब्देषु' इति कारिकातः 'चक्षुषः प्राप्यकारित्वे' इति कारिकान्तम्।	25	1
3	'स्फोटरूपाविभागेन' इति कारिकातः 'षड्जादिभेदः शब्देन' इति कारिकान्तम्।	25	1
4	'शब्दस्य परिणामोऽयमि' ति कारिकातः 'उभयेषामविच्छेदात्' इति कारिकान्तम्।	25	1
5	वाक्यपदीयस्य वैशिष्ट्यं		
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्रयाः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः		

सन्दर्भग्रन्थः— वाक्यपदीयम्।

चतुर्थपत्रम् DSCC-04	पाठ्यांशः—महाभाष्यम्, निरुक्तम्।	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	द्वितीयाह्निकम् ('अइउण्' इत्यतः 'ऋलृक्' इति सूत्रान्तो भागः)।	25	1
2	द्वितीयाह्निकम् ('एओङ्' इत्यतः 'झभञ्' इति सूत्रान्तो भागः)।	25	1
3	तृतीयाह्निकम्।	25	1
4	निरुक्तस्य प्रथमाध्यायः।	25	1
5	निरुक्तस्य द्वितीयाध्यायः		
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्रयाः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः		

सन्दर्भग्रन्थः— (क) महाभाष्यम्, (ख) निरुक्तम्।

DSE-3	भारतीयसंस्कृतिःतत्स्वरूपं वैशिष्ट्यं च	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	पुरुषार्थचतुष्टयम्	15	
2	वर्णाश्रमव्यवस्था	15	
3	षोडशसंस्काराः	15	
4	पंचमहायज्ञाः	15	
5	आधुनिकपरिप्रेक्ष्ये उपादेयता	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्रयाः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः -05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः— भारतीयसंस्कृतिःतत्स्वरूपं वैशिष्ट्यं च

DSE-4	व्याकरणशास्त्रास्येतिहासः	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	पाविनिकात्यायनपत्रजलयः, तद्ग्रन्थाश्च	15	
2	अष्टाध्याय्यामाधरिताः वृत्तयः तल्लेखकाश्च	15	
3	भट्टोजिदीक्षितनागेशौ, तत्समकालिकाः आचार्याः कृतयश्च	15	
4	नागेशोत्तरवैयाकरणानामवदानं ग्रन्थाश्च	15	
5	भर्तृहरिः, वाक्यपदीयटीकाकाराश्च	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः - 05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- व्याकरणशास्त्रास्येतिहासः

द्वितीयपत्रम् IAPC-02	पाठ्यांशः- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः		

(तृतीयसत्रम्)

पंचमपत्रम् DSCC-05	पाठ्यांशः- लघुशब्देन्दुशेखरः, अजन्तपुंलिंगप्रकरणम्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	अर्थवदधातुः इत्यारभ्य तस्माच्छसो नः पुंसि इति सूत्रं यावत्	15	1
2	अट्कुप्वाङ्नुम्व्यवायेऽपि इत्यारभ्य आदेशप्रत्यययोः इति यावत्	15	
3	सर्वादीनि सर्वनामानि इत्यारभ्य प्रथमचरमतयात्पार्धकतिपयनेमाश्च इति यावत्	15	
4	जराया जरसन्यतरस्याम् इत्यारभ्य न लुमताङ्गस्य इति यावत्	15	
5	त्रैस्त्रय इत्यारभ्य प्रकरणसमाप्तिं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः - 05 अंकः	25	

षष्ठपत्रम् DSCC-06	पाठ्यांशः- लघुशब्देन्दुशेखरः, अजन्तस्त्रीलिंगतः अव्ययप्रकरणं यावत्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	अजन्तस्त्रीलिंगप्रकरणम्	15	
2	अजन्तपुंसकलिंगप्रकरणम्	15	
3	हलन्तपुंलिंगप्रकरणे आदितः स्कोः संयोगाद्योरन्ते च इति यावत्	15	
4	तदोः सः सावनन्त्ययोः इत्याभ्य प्रकरणसमाप्तिं यावत्	15	
5	हलन्तस्त्रीलिंगनपुंसकलिंगाव्ययप्रकरणानि	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः - 05 अंकः	25	

DSE-5	लघुसिद्धान्तकौमुदी, तिङन्तप्रकरणम्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	भ्वादिगणीयप्रमुखधातूनां रूपसिद्धिपरिज्ञानम्	15	
2	अदादितः स्वादिगणं यावत् प्रमुखधातूनां रूपसिद्धिपरिज्ञानम्	15	
3	तुदादितः चुरादिगणं यावत् प्रमुखधातूनां रूपसिद्धिपरिज्ञानम्	15	
4	ण्यन्तप्रक्रियातः नामधातुं यावत् प्रमुखधातूनां रूपसिद्धिपरिज्ञानम्	15	
5	कण्ड्वादितः लकारार्थप्रक्रियां यावत् प्रक्रियाज्ञानम्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः - 05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः-लघुसिद्धान्तकौमुदी, तिङन्तप्रकरणम्

DSE-6	लघुसिद्धान्तकौमुदी, कृदन्तसमासतद्धितस्त्रीप्रत्ययप्रकरणानि	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	कृदन्तप्रकरणम्	15	
2	समासे आरम्भतः तत्पुरुषसमासं यावत्	15	
3	बहुव्रीहितः समासान्तं यावत्	15	
4	तद्धितप्रकरणम्	15	
5	स्त्रीप्रत्ययप्रकरणम्	15	

6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थिति: - 05 अंकः	25	
---	---	----	--

सन्दर्भग्रन्थः- लघुसिद्धान्तकौमुदी

द्वितीयपत्रम् IAPC-03	पाठ्यांशः- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः		

(चतुर्थसत्रम्)

सप्तमपत्रम् DSCC-07	पाठ्यांशः- लघुशब्देन्दुशेखरः स्त्रीप्रत्ययप्रकरणं द्वितीयान्तकारकप्रकरणं च	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	आदितःप्रत्ययस्थात् इति सूत्रं यावत्	15	
2	न यासयोःइत्यारभ्य अनुपसर्जनात् इति यावत्	15	
3	टिड्ढाणञइत्यारभ्य प्रकरणसमाप्तिं यावत्	15	
4	कारकप्रकरणे प्रथमाविभक्तिं यावत्	15	
5	कारकप्रकरणे द्वितीयाविभक्तिं यावत्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थिति: - 05 अंकः	25	

अष्टमपत्रम् DSCC-08	पाठ्यांशः- लघुशब्देन्दुशेखरः, कारकप्रकरणे तृतीयातःअव्ययीभावसमासं यावत्	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
1	तृतीयाविभक्तिः	15	
2	चतुर्थीविभक्तिः	15	
3	पंचमी विभक्तिः	15	
4	षष्ठी सप्तमी च विभक्तिः	15	
5	अव्ययीभावसमासप्रकरणम्	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थिति: - 05 अंकः	25	

DSE-7	शोधप्रविधि: एवं स्वशास्त्रीयनिबन्धः	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	शोधप्रविधीनां सामान्यपरिचयः	15	
2	अनुसन्धानप्रक्रिया	15	
3	व्याकरणाध्ययनप्रयोजनं, शब्दार्थसम्बन्धः, स्फोटः, कालशक्तिः, ध्वनिः, शब्दब्रह्म	15	
4	धात्वर्थः, नामार्थः, नञर्थः, लकारार्थः, समासशक्तिः	15	
5	विभक्त्यर्थः, उत्सर्गापवादव्यवस्था, निपातार्थः	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः - 05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः-शोधप्रविधि: एवं स्वशास्त्रीयनिबन्धः

DSE-8	लघुमंजूषा, शक्तिलक्षणाकांक्षायोग्यतातात्पर्यासत्तिप्रकरणानि	पूर्णाङ्काः 75+25	क्रेडिट अर्जिताङ्क 04
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1	आरम्भतः तादात्म्यनिरूपणं यावत्	15	
2	वस्तुतः बौद्ध एवार्थः शक्यः इत्यतः शक्तिनिरूपणप्रकरणान्तं यावत्	15	
3	लक्षणानिरूपणम्	15	
4	आकांक्षायोग्यताप्रकरणे	15	
5	आसत्तितात्पर्यप्रकरणे	15	
6	अनुशिक्षणम् (Tutorial)/आंतरिक-मूल्यांकनम्। (क) आन्तरिक-परीक्षा कार्य निर्देशनम्-10 अंकः (ख) विभागीयशास्त्र परिचर्चा/संगोष्ठी-05 अंकः (ग) अध्ययनसामग्र्याः संग्रहण प्रबन्धनच-05 अंकः (घ) उपस्थितिः - 05 अंकः	25	

सन्दर्भग्रन्थः- लघुमंजूषा

चतुर्थपत्रम् IAPC-04	पाठ्यांशः- शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट अर्जिताङ्क 06
1	शोध परियोजना/लघु शोध-प्रबन्धः	15	